

Formand Jesper Lohse
Foreningen Far
formand@foreningenfar.dk

Beskæftigelsesministeriet
Ved Stranden 8
1061 København K

T +45 72 20 50 00
E bm@bm.dk
www.bm.dk

CVR 10172748

Kære Jesper Lohse

Den 22. august 2017

J.nr. 2017 - 5300

Beskæftigelsesministeriet har modtaget Foreningen Fars klage af 3. juli 2017 vedr. reglerne om fædres orlov.

Beskæftigelsesministeriet gør indledningsvist opmærksom på, at ikke alle klagepunkter hører under ministeriets ressort. Denne besvarelse vedrører derfor alene de punkter som relaterer sig til Beskæftigelsesministeriets lovgivning.

1) Ret til 4 måneders barsel til hver forælder

Det følger af direktiv 2010/18/EU af 8. marts 2010 om iværksættelse af den reviderede rammeaftale vedrørende forældreorlov, der er indgået af BUSINESSSEUROPE, UEAPME, CEEP og EFS, at begge forældre har en individuel ret til minimum 4 måneders forældreorlov, som skal kunne afholdes inden barnet fylder 8 år.

EU-reglerne indeholder ikke nogen ret til at modtage ydelser under forældreorlov, da dette er overladt til de enkelte medlemsstater at fastsætte.

Retten til forældreorlov er gennemført i barselslovens § 9, hvorefter hver forælder har ret til 32 ugers forældreorlov. Derudover giver barselsloven forældrene en fælles ret til barselsdagpenge i 32 uger i forældreorlovsperioden.

Det er korrekt, at EU-Kommissionen den 28. april 2017 har fremlagt et forslag til et nyt direktiv om lønmodtageres orlovsrettigheder. I dette forslag indgår også en bestemmelse om en individuel ret til forældreorlov med en ydelse svarende til sygedagpengeniveau.

Dette forslag er nu genstand for forhandlinger i Rådet og Europa-Parlamentet. Men indtil der eventuelt er vedtaget nye EU-regler om forældreorlov, er det bestemmelserne i direktiv 2010/18/EU, der gælder.

Beskæftigelsesministeriet fastholder på den baggrund, at barselslovens regler om fædres orlov fuldt ud lever op til de gældende EU-regler.

2) Fordeling af barselsdagpengene ved uenighed

Udgangspunktet for barselslovens regler om forældreorlov er, at forældrene selv fastlægger fordelingen af denne. Er der uenighed om fordelingen af barselsdagpengene under forældreorloven, fastsættes fordelingen efter § 8 i bekendtgørelse om ret til barselsdagpenge.

Efter § 8, stk. 1, i bekendtgørelsen ydes dagpengeretten for hele forældreorlovsperioden først til den forælder, der alene har forældremyndigheden, eller til den forælder, barnet opholder sig mest hos, hvis forældrene har fælles forældremyndighed og ikke lever sammen.

Hvis forældrene har fælles forældremyndighed og bor sammen – eller barnet opholder sig lige meget hos begge forældre – kan hver af forældrene efter bekendtgørelsens § 8, stk. 2, forbeholde sig retten til barselsdagpengene under halvdelen af forældreorloven.

Forbeholdet bortfalder såfremt den forbeholdte ret til fravær ikke er udnyttet inden for de første efter 46 uger fødslen eller modtagelsen af barnet eller i umiddelbar forlængelse heraf i forbindelse med en forlænget orlov. En forælder kan ikke forbeholde sig ret til en del af forældreorloven og derefter udskyde denne ret, jf. bekendtgørelsens § 8, stk. 4.

Af vejledningen til barselsloven fremgår, at der ikke er fastsat nærmere betingelser i barselsloven om, hvordan man skal forholde sig under en orlov på barsel for at have ret til og bevare barselsdagpenge.

Det er imidlertid en almindelig antagelse, at det er en betingelse for ret til barselsdagpenge, at orloven skal tilbringes sammen med barnet. Det betyder ikke nødvendigvis, at man skal bo sammen med barnet. Men det må forudsættes, at en person, der modtager barselsdagpenge under orlov, dagligt har fysisk samvær med barnet. Det er dog ikke en betingelse, at hele dagen tilbringes sammen med barnet.

Beskæftigelsesministeriet finder derfor ikke, at lovgivningen har den effekt, at far ikke kan afholde forældreorlov i de situationer, hvor forældrene er uenige om fordelingen af forældreorloven.

3) Barselsreglernes overholdelse af FN's børnekonventions artikel 2 og 3 i forhold til beskyttelse mod forskelsbehandling

Barselsloven regulerer forældres ret til orlov og dagpenge ved barsel. Barselsloven skelner ikke mellem fædres og mødres rettigheder i forbindelse med afholdelse af forældreorlov.

Efter barselslovens § 9 har hver af forældrene efter den 14. uge efter fødslen eller modtagelsen af barnet ret til forældreorlov i 32 uger. Faderen eller medmoderen har dog ret til at påbegynde forældreorloven inden for de første 14 uger efter fødslen.

Efter barselslovens § 10 har hver af forældrene ret til at forlænge forældreorloven efter § 9 fra 32 uger til 40 uger. Beskæftigede lønmodtagere og selvstændige erhvervsdrivende har ret til at forlænge forældreorloven efter § 9 fra 32 uger til 46 uger.

Ved fravær under forældreorlov, jf. §§ 9 og 10, har forældrene tilsammen ret til barselsdagpenge beregnet efter kapitel 9 i 32 uger indtil 46 uger efter fødslen eller modtagelsen af barnet, jf. barselslovens § 21, stk. 1.

Ved uenighed fordeles retten til barselsdagpenge efter reglerne i barselsbekendtgørelsens § 8, jf. punkt 2 ovenfor.

Beskæftigelsesministeriet deler således ikke Foreningen Fars opfattelse af, at barselsreglerne indeholder regler, som forskelsbehandler fædre i strid med FN's børnekonvention.

Beskæftigelsesministeriet bemærker i den forbindelse, at fordelingen af retten til barselsdagpenge under forældreorlov ved uenighed ikke vedrører retten til samvær med barnet. Denne afgørelse træffes af Statsforvaltningen efter reglerne i forældreansvarsloven, hvis forældrene er uenige herom.

4) Overholdelse af Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 8, 14, og 17

Der henvises til punkt 3 ovenfor.

5) Orientering af barnets far før arbejdsgiveren

Barselsloven giver forældre ret til fravær fra arbejdet i forbindelse med graviditet, fødsel, adoption og orlov.

Barselslovens varslingsregler i §§ 15-17 fastsætter således den varslingsman som lønmodtager skal give sin arbejdsgiver om den forventede fravær, så arbejdsgiveren har mulighed for at tilrettelægge arbejdet bedst muligt og fx ansætte en vikar under fraværet.

Det er korrekt, at barselsloven ikke fastsætter regler om forældrenes indbyrdes orientering af hinanden om orlovsafholdelse.

Udgangspunktet for reglerne om forældreorlov er, at forældrene selv fastlægger tilrettelæggelsen af denne. Er der uenighed om fordelingen af barselsdagpengene under forældreorloven, fastsættes fordelingen efter § 8 barselsbekendtgørelse, jf. punkt 2 ovenfor.

Foreningen Fars klage giver ikke Beskæftigelsesministeriet anledning til at ændre barselsloven på dette punkt.

6) Der er ikke i dag tale om samme offentlige informering til begge forældre

Beskæftigelsesministeriet kan oplyse, at der i ligestillingsministerens Perspektiv- og handlingsplan 2017 er et initiativ om digital kommunikation til begge forældre.

Initiativet hører under Digitaliseringsstyrelsen og vedrører udarbejdelsen af en vejledning til relevante myndigheder for at forbedre overholdelsen af gældende regler for information til begge forældre.

Det bemærkes i den forbindelse, at begge forældre har adgang til den samme offentlige information om barsel og orlov via borger.dk.

De øvrige punkter i klagen vedrører ikke Beskæftigelsesministeriets ressort. Foreningen Far henvises derfor til at rette henvendelse til de relevante myndigheder herom.

Venlig hilsen

Lasse Boje
Afdelingschef
Center for Arbejdsliv